

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Taaste- ja vastupidavusrahastu läbipaistvus ja aruandekohustus

Algatatud uurimine

Juhtum SI/6/2021/PVV - **Alguskuupäev:** {0} 24/02/2022 - **Otsuse kuupäev:** {0} 12/09/2023
- **Asjassepuutuvad institutsioonid** Euroopa Komisjon |

Ursula von der Leyen

Eesistuja

Euroopa Komisjon

Austatud president

Tunnustan Euroopa Komisjoni olulist tööd taaste- ja vastupidavusrahastu loomisel, mis üle 700 miljardi euro kättesaadavaks tegemisega mängib juba olulist rolli COVID-19 pandeemia majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemisel ning aitab Euroopal sellest enneolematust kriisist tugevamana väljuda.

Alates pandeemia puhkemisest olen rõhutanud, et EL peab säilitama kõrged läbipaistvuse ja vastutuse standardid ning olema jälginud ELi administratsiooni sellealast tööd. Arvestades selle suure hulga laenude ja toetuste olulist rolli, peab vahendite kulutamise osas olema läbipaistvus [1] ja ma tervitan komisjoni võetud kohustust selles valdkonnas. [2] Tõesti on väga oluline pakkuda kättesaadavat teavet laenude ja toetuste ning nende toetatavate projektide kohta.

Üldsusele tuleks tagada, et liikmesriigid täidavad kõiki laenude ja toetustega seotud tingimusi. See on eriti oluline, arvestades nende keskkonnaeesmärke ja kasvavat muret selle pärast, kuidas ELi eelarve võib teatavates liikmesriikides õigusriigi põhimõtet õõnestada.

Just selles kontekstis olen kindlaks teinud mõned küsimused, mida ma oleksin tänulik, kui komisjon selgitaks. Käesolevale kirjale on lisatud küsimuste lisa.

Oleksin tänulik, kui vastaksite võimaluse korral komisjoni seisukohtadele nendes küsimustes 24. maiks 2022. Kui on vaja täiendavat teavet või selgitusi, võivad komisjoni töötajad võtta ühendust Leticia Díez Sánchezi ja Patricia López Martíniga.

Sinu siiralt,

Emily O'Reilly Euroopa Ombudsman

Strasbourg, 24. veebruar 2022

Lisa

1

) Riiklike taaste- ja vastupidavuskavade ning nende hindamise

läbipaistvus

Muret on väljendatud riiklike taaste- ja vastupidavuskavade üle peetavate läbirääkimiste ja nende heakskiitmise ebapiisava läbipaistvuse pärast. [3] Ombudsman on varem komisjoniga tõstatanud, et ta peaks tagama läbipaistvuse nõuete osa läbirääkimistest, võttes arvesse kaalul olevaid olulisi avalikke huve. [4]

Milliseid mehhanisme on komisjon kehtestanud, et tagada läbipaistvus riiklike kavade üle peetavatel läbirääkimistel? Milliseid läbipaistvusmeetmeid kavatseb komisjon edaspidi võtta, et võimaldada üldsusel kontrollida liikmesriikide vahe-eesmärkide ja reformide hindamist?

Mis puudutab dokumentidele juurdepääsu, siis uurib ombudsman praegu komisjoni suutmatust vastata kordustootlusele üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, mis on seotud Saksamaa kava hindamisega. [5] **Kas komisjon on võtnud meetmeid, et hõlbustada tulevaste sarnaste taotluste menetlemist?**

2) Teavitamine, kommunikatsioon ja avalikustamine

Taaste- ja vastupidavusrahastu määрусega [6] kehtestatakse liikmesriikidele kohustused seoses rahastamise avalikustamisega. Oma suunistes liikmesriikidele [7] kutsus komisjon riikide valitsusi üles esitama oma taaste- ja vastupidavuskavades ülevaate oma riiklikust teabevahetusstrateegiast.

Kas komisjon võiks selgitada, millist teavet peavad liikmesriigid tegema kättesaadavaks ja kuidas täita määruses sätestatud teavitamis-, teavitamis- ja avalikustamisnõudeid?

Suuniste kohaselt peavad liikmesriigid ja komisjon tegema koostööd, et suurendada teadlikkust

rahastust. Näiteks peaksid liikmesriigid, kes on loonud oma taaste- ja vastupidavuskavade ja nendega seotud projektide jaoks spetsiaalse veebiruumi, edastama lingi komisjonile. Kuigi komisjoni veebisait sisaldab juba palju teavet, võib kodanike jaoks olla keeruline seal esitatud teavet navigeerida. **Kas komisjon kavatseb muuta teabe kodanike kavade ja projektide kohta üldsusele kättesaadavamaks, näiteks spetsiaalse veebisaidi kaudu, kus on loetletud kõik asjaomased riiklikud lingid? Milliseid muid meetmeid, kui üldse, kaalub komisjon rahastut käsitleva teabe levitamiseks?**

Lõpuks, kas komisjon kavatseb oma kommunikatsioonistrateegia raames **teha kättesaadavaks teabe tehtud auditite kohta**, kui need on lõpule viidud ja neid on järgitud?

3) Järelevalvemehhanismid

Taaste- ja vastupidavusraha määrusega antakse liikmesriikidele keskne roll ELi finantshuvid kaitsmisel. Liikmesriigid peavad tagama liidu ja siseriiklike õigusaktide järgimise, sealhulgas huvid konflikt, korruptsiooni ja pettuste tõhusa ennetamise, avastamise ja kõrvaldamise ning topeltrahastamise vältimise. Komisjon peaks omakorda tagama, et riiklikud kontrollimehhanismid täidavad seda kohustust tõhusalt.

Millised mehhanismid on kehtestatud liikmesriikide auditi- ja kontrollimehhanismide **nõuetekohase toimimise järelevalveks, et kinnitada üldsusele, et rahastut kasutatakse asjakohaselt? Millistel tingimustel nõuab komisjon liikmesriikidelt üksikasjalikku ülevaadet rahaliste vahendite lõppsaajate kohta?**

[1] Sel eesmärgil valmistab minu büroo koostöös OECDga ja Euroopa ombudsmanide võrgustiku abiga praegu ette dokumenti „Hea tava põhimõtted valitsuse läbipaistvuse tagamiseks taastefondide kasutamisel“, mis avaldatakse lähikuudel.

[2] Euroopa Komisjoni vastus Euroopa Ombudsmani kirjale selle kohta, kuidas komisjon menetles taotlust üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, mis käsitlevad Saksamaa taaste- ja vastupidavuskava taaste- ja vastupidavusraha raames, aadressil <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/148333> [Linki].

[3] Vaadake taastetoimikuid, jälgides kättesaadavat raha: https://www.ftm.eu/articles/recovery-files-eu-transparency?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign= [Linki].

[4] Sellest teatati komisjonile seoses juurdepääsuga COVID-19 kriisiga seotud dokumentidele, mis on kättesaadavad aadressil: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/141706> [Linki]

[5] Vt: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60962> [Linki].

[6] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha

[7] Komisjoni talituste töödokument „Guidance to Member States: Taaste- ja vastupidavuskavad“, kättesaadav aadressil:

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/document_travail_service_part1_v2_en.pdf [Linki]